

Életfogytig kommunikáció

Főríz Ildikót, a Debreceni Ítéltábla sajtószóvivőjét ma elsősorban a televízióból, rádióból ismerhetik, hiszen ő az, aki a nagyközönség számára a legbonyolultabb peres ügyeket is közérthetően magyarázza el egy-egy ítélethozatal után. Azonban egyik sajtóorgánum sem ismeretlen számára, hiszen dolgozott televízióban műsorvezetőként, riporterként, hírszerkesztőként és ugyanezt megtette gyakor – többek között – a Magyar Rádió és a Campus – lánykori nevén Friss – rádió stúdiójában is. Mindkét helyen gyakran hangzott el, hogy „A mikrofonnál Főríz Ildikó és Béres Zsuzsa”. Így nem véletlen, hogy ez a beszélgetés is – stílszerűen – mikrofon mögött ülve készült.

■ BÉRES ZSUZSA

Ismeretségünk hosszú évtizedekre nyúlik vissza, így tudom, hogy gimnáziumi éveid alatt elsősorban nem arról álmodoztál, hogy szóvivőként ismerjenek, hiszen érettségi után a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemre adtad be a felvételi jelentkezésedet.

A Fazekas Mihály Gimnáziumban érettségiztem, majd nagy reményekkel felvételiztem a KLTE-re magyar-történelem szakra, bár még a népművelés is vonzott, hiszen mindig szerettem emberek között forgolódni. Nem sikerült bejutnom. És ezért kizárólag magamat hibáztathattam, mert tudom, hogy a történelemtudásom hagyott némi kívánnivalót... De nem adtam fel. A következő évben ismét nekifutottam, akkor már magyar-népművelés szakon, ahová felvételt is nyertem. Így végzettségemet tekintve – ahogyan a diplomámban is szerepel – magyar szakos középiskolai tanár és közművelődési előadó vagyok. És bár tanáraink invitáltak, hogy maradjak az egyetemen tanársegédként, ezt a nagyszerű ajánlatot

azonban nem fogadtam el, hiszen feltett szándékom volt, hogy középiskolában tanítsak.

Pályakezdőként óriási kihívással szembesültem a 109. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben, ahol kilenc első évfolyamos osztályban tanítottam - ebből az egyikben osztályfőnökként - magyart, eszteregályos, géplakatos, marós, hegesztő és még ki tudja milyen szakmát tanuló fiatalokat. Mai napig úgy gondolok vissza ezekre az évekre, hogy szép korszaka volt az életemnek.

A tanítás mellett azonban fontos szerepet kapott a televízió és a rádió is. Hogyan kerültél kapcsolatba a sajtóval?

Furcsa, szinte hihetetlen történet: második gyermekemmel voltam GYED-en, éppen a családomhoz autóztunk, a kocsihoz szól a Rádió Lady és elhangzott egy felhívás, miszerint műsorvezetői, hírszerkesztői tanfolyamot indítanak és várják a jelentkezőket. Nem sokat gondolkodtam, hanem jelentkeztem. Több mint 30 pályázóból alig több min tízen feleltünk meg, és én köztük voltam. Elvégeztem az OKJ-s tanfolyamot,

amelynek végén bizonyítványt is kaptam, és egyben lehetőséget is, hogy „élesben” bizonyítsak az akkori Alföld Televízióban. Első alkalommal műsorismertetés volt a feladatom, ami hatalmas kihívás volt, hiszen azelőtt még soha nem ültem kamera előtt, mégis sikerült, hiszen az adást követően rendszeresen szerepeltem a műsorban. És mivel az újságíró szakmán belül mondhatni „szájhagyomány útján” terjednek a belső információk, a zenei szerkesztő – aki akkor egyben a Magyar Rádió debreceni stúdiójának is munkatársa volt – meginvitált egy rádiós próbafelvételre. Gondoltam: miért ne? Ültem a technikai helyiséget a stúdiótól elválasztó üvegfal mögött és szövegolvasás közben egyszer csak azt láttam, hogy egyre többen gyülekeznek a technikus pult mellett és hallgatják, vajon ki lehet ez az új „hang”? Gyakornokként ott, a Piac utcai stúdióban ismertem, tanultam meg a rádiózást, majd hosszú idő elteltével kaptam lehetőséget arra, hogy végre élőben is „beszélhessek” a rádióban. Akkoriban még a szigorú anyanyelvi bizottság döntött arról, hogy valaki megkaphatja-e a mikrofonon-

gedélyt, ami nélkül nem lehetett megszólalni a közszolgálati televízióban, rádióban. Ezt az akadályt is sikerrel vettem. Közben azért nem hagytam abba a televíziózást sem, hiszen a rádiózás mellett akkor már az MTV Debreceni Regionális Stúdiójában is dolgoztam. Az alapelvem itt is az volt, hogy nem mondok el olyan hírt, amit nem értek, hiszen akkor azt nem tudom a nézők, hallgatók számára érthetően tolmácsolni. Mindkét hely egyben remek műhely is volt, hiszen akkori munkatársaim 60-70%-a ma is újságíróként dolgozik különböző szerkesztőségek munkatársaként vagy intézményi kommunikátorként. Olyan alapokat kaptunk, ami egy életen át elkíséri mindazokat, akik ezt a pályát választották.

A mostani beszélgetés a Debreceni Egyetem Campus rádiójának stúdiójában készült, amelynek szlogenje „mindig Friss”. Nem véletlenül, hiszen az egykori fm90 Friss rádió utóda, ahol ugyancsak együtt dolgozhattunk.

A váltásnál talán az inspirált, hogy kihívás volt egy más szemléletű, hangvételű szerkesztőségben is bizonyítani, ahol a műsorok sokkal nagyobb személyes önállóságot biztosítottak, ugyanakkor elvárás volt a kreativitás is. És mindezt úgy kellett megvalósítani, hogy a technikai háttér színvonala meg sem közelítette kezdetben a megszokott magyar rádiós lehetőségeket. Talán ugyanez vezetett, amikor elfogadtam évek múlva az Aqua rádió hívását, majd átnyergeltem a Rádió fm95-be vezető hírszerkesztőként, kis túlzással hírigazgatóként, így néhány éven át a kereskedelmi rádiózásban is kipróbálhattam magamat.

Aztán újabb kihívás talált meg, hiszen visszautasíthatatlan ajánlatot kaptál a Debreceni Ítéltábla akkori elnökétől, aki felkért a sajtószoívői pozíció betöltésére. Ez megint csak egy új és ismeretlen terület volt, hiszen jogi tapasztalatokkal nem rendelkeztem.

Meglepetés volt, de ugyanakkor büszkeséggel is eltöltött, hiszen visszatekintve eddigi pályámra, soha nem én kerestem az új lehetőségeket, hanem mindig azok találtak meg engem. Balla Lajos TV-s, rádiós interjúalanyként régi ismerősöm volt, sok sajtótájékoztatót találkozhattunk, ismerte több oldalról is a munkámat. Ennek ellenére meglepő volt a felkérés, hiszen ismét csak ismeretlen területen kellett volna bizonyítanom, így nem véletlen, hogy kértem három nap gondolkodási időt, mielőtt igent mondtam. Ez 2012-ben volt, és a rádióban töltött utolsó hónapom során a munka mellett nap, mint nap mentem az Ítéltáb-

lára, hogy megismerjem legalább az alapokat, hogy mi is vár rám. Sokat segített egy akkor már nyugdíjas bírónő, akitől legalább a jogi alapokat elsajátíthattam a Büntető Törvénykönyv és a Polgári Törvénykönyv megismerésével, hiszen hatalmas feladat egy-egy döntést, ítéletet a sajtó nyilvánossága elé tárni úgy, hogy az elmondottak jogilag helytállóak, ugyanakkor közérthetőek is legyenek, amikor minden szónak, még egy köztöszónak is jelentősége van. Féltem, hogy le tudom-e küzdeni ezt az akadályt, de ugyanakkor az is bennem volt, hogy igen, meg tudom csinálni! Ugyanakkor az addigi

újságírói munkához képest szokatlan volt a sok adminisztráció, hiszen egy bíróságon mindennek írásos nyoma kell, hogy legyen, mindenen pecsét, aláírás, engedélyeztetés... Régebben a sajtószoívők számára Budapesten, a Magyar Igazságügyi Akadémián voltak képzések, amelyeknek több éven át voltam résztvevője, aztán később már én magam is tartottam tréningeket a kollégáknak. Erre annál inkább büszke vagyok, mivel ma már az országban én vagyok az egyetlen bírósági szóvivő, aki nem rendelkezik jogi végzettséggel.

A szakmai kihívások, sikerek mellett a másik fontos, ha nem még fontosabb az életedben a két gyermeked, akiket szinte egyedül neveltél fel. Ők hogy viselték a munkáddal járó lehetetlen időbeosztást?

Édesanyám segítségével nélkül nem sikerült volna, ő sajnos már nincs velünk. Neki köszönhetem, hogy az óvodás, kisiskolás időszakot át tudtuk vészelni, majd ahogy nőttek a gyerekek, akkor már a nagyobbik lányom segített... De mindig próbáltam elérni, hogy a munkám ne befolyásolja a rájuk

szánt, velük töltött időt. Azt hiszem sikerült, hiszen mindketten jó tanulók voltak, felnőttek, diplomát szereztek a Debreceni Egyetemen. A nagyobbik, Ildikó szerencsés, hiszen zseniális a nyelvérzéke, például akcentus nélkül bírja a német nyelvet és az angolt is. Az egyetemen turizmus-vendéglátás szakon diplomázott alapképzésben, majd coach trénerként is szerzett végzettséget, jelenleg az édesapja vállalkozásában kamatoztatja tudását, elsősorban a nyelvismertét. Még az sem lehetetlen, hogy a párjával együtt – aki ugyancsak remekül beszél a német nyelvet – külföldön képzelik el az éle-

tüket. A kisebbik lányom, Zsófi andragógia alap- és mesterszakon végzett, rendezvény-szervező, felnőttképzési intézményvezető és HR szakember. Végül kommunikációs, marketing- és reklámszakemberként a rendezvény-szervezés területén helyezkedett el, vállalkozóként olyan nagyrendvények sajtóügyeit intézi, mint az EFOTT. Valóra vált a legszebb álma is, hiszen az idei Campus Fesztivál szervezőgárdájának alapembereként vett részt a program lebonyolításában. Mindkettőjükre nagyon büszke vagyok.

Bár messzire vitt az utad az egyetemről, a TV-s, rádiós munkától, most mintha egy kicsit visszakacsintana a múlt.

Ahogy az elkövető is mindig visszatér a legenda szerint a tett színhelyére, én is újra rendszeresen jövök az Egyetem téri campusra, hiszen amellet, hogy néhány hónapja megadatott az a lehetőség, hogy az Alföld televízióban beszéd- és műsorvezetés technikát taníthatok, emellet a leg"frissebb" felkérésnek eleget téve ugyanezt a feladatot végezhetem legnagyobb örömmre a Campus rádióban is.